

Весна Пругић Милеуснић
ЗОВИШТА

Уредник
Зоран Колунџија

Рецензенти
Мр Марина Жинић Илић
Јелена Стојсављевић
Мр Нера Легац Рикић

Насловна слика
Јелена Мишевски, мултимедијална уметница
Saskatoon, Canada
jelenamisevski@gmail.com

Весна Пругић Милеуснић

ЗОВИШТА

ПРОМЕТЕЈ
Нови Сад

РЕЧ АУТОРА

Драги читаоци,

Са великом радошћу и задовољством обраћам вам се речима које немерљиво дубоко долазе из срца. Изражавам дубоку благодарност свима који су учествовали у настајању збирке, који су самим својим постојањем утицали на сваки стих, звук и боју збирке песама „Зовиште”.

Шта је и зашто баш „Зовиште“?

Зовиште је тај вечни пут трагања, који сваки од нас у себи носи. Зовишта су сва она места и сви они људи који су ме на неки начин позвали да пишем. То је непрестано путовање кроз дубине душе и исходиште сваког нашег сновиђења, сваке наше страсти, сваке наше туге и радости. У овој збирци, свака страница представља путовање кроз различите пејзаже мог постојања, са свим његовим сенкама и радостима.

На овом путу, не могу а не поменути све оне чије су подршке и упутства обележила сваки стих. Желим изразити неизмерну благодарност менторки, гђи Марини Жинић Илић, новосадској поетеси која ме је мудро и искуствено водила кроз ово путовање. Хвала јој што је имала стрпљења и када се нисам одазивала на савете и праве речи критике када сам то заслужила. Научила ме је да се погледам дубље и изразим своју истину .

Такође, бескрајну захвалност дугујем мом супругу, сину и ћерки. Они су смисао мог живота, моја радост и подршке.

Мајци и покојном оцу дугујем много више од збирке песама и никада се одужити нећу.

Слава и хвала Господу Богу за сваку реч, сваку мисао, све људе које ми је послао на мој животни пут да њима обасјам срца свог сваки кут.

Хвала вама, свима што сте отварањем страница ове књиге заједно са мном крочили на пут „Зовишта“. Ја вас зовем, а ваше читање стихова нека буде моја просидба узвратности.

Са највећим поштовањем,

Весна Прујић Милеуснић

ЗОВИШТА

ЛИЧКО ОРО

Пиши!
Чим проговориш, пиши!
Стежи!
Вежи!
Свак на себе пази!

Пиши!
Гледај горе, диши!
Бруси!
Шири!
Свак у тебе гледа!

Ај на лијево!
Пиши!
Хватај сваку ријеч!
Побјеже!
Стежи!
Вежи!

Ај на десно!
Пиши!
Не ваља!
Ај опет!
Пиши!
Не ваља!
Бриши!
Свак за себе учи!

КАД ЋЕШ КУЋИ

Кад ћеш кући?
Питао би чим бих стигла.
Да у тај оквир стане сва прича
и љубав твоја.

Кад ћеш кући, оче?
Данас питам на гробу твојем.
Да у ту варку стане сва прича
и нада моја.

Да ми кажеш шта си хтео оног дана,
Оног трена кад ти душа одлетела.
Кад остасмо без љубави и осмеха твога.

Кад ћеш кући, кћери?

Ћути камен као знамен
наша кућа – наша душа
неме разговоре слуша.

Кад ћеш нашој кући,
пита пролеће и пита јесен?

Чујем себе, чујем твој ехо:
Године су се преплеле,
а тамо на огњишту
ни ливада, ни пчела, ни саћа.

Кућа оче,
више ни твоја, ни моја.

ЗОВИШТА

Моја је кућа рањена.
Од бола кров се увија.
Удови јој у мукама издишу.
Око ње бесни пси кидишу.

Опасала је шикара густа
да сакрије срца пуста.
Одјекује јој утроба празна
за претекле највећа казна.

Ал' тај одјек, тај јецај у души
не да олуји да темеље руши.
Са тог згаришта, из тог дворишта
још чујем детињства зовишта.

Још очева коса стриже,
још мајка јутром се диже,
за све нас радости ниже.
Осмеха душе, пун је дом,
отворена срца и врата сваком.

Високо шибље срамоту крије
за лоше данас, грађена није.
И верујем, неки нови дани
биће од ње сазидани.

КЉУЧ ПОД ОТИРАЧЕМ

Сањам кишне снове, та пуна неба,
где трешња наша весело је зорила.
Данас... трешња моја не рађа,
орак се повија, дуња лишће одбацује.

У том врту љубави и смеха, некад
сунце је сјајило у топлим окнима,
а кључ је под отирачем скривен,
чувао тајне далеко од погледа.

У далекој поспаности душе моје,
скрива се туга, сива и отежала,
Вољена кућа детињства мога,
сад празна стоји, тужна и промрзла.

Са сузама у очима, по пустој кући
шетам
и песмом наготу своје туге кријем.
Закључана у мислима
лежерно се у облацима губим.

ЗОВ

Све ме зове.
И праг.
И оцак.
И гроб.
И љубав.
И ливада.
И пој птица.
И младост.
И радост.
И двориште.
И згариште.
И труле греде,
сведоци неповрата.
Све ме зове у јуче.
Али, ја зовем сутра,
без прегаженог времена
и речи.

КАД САМ БИО ЖИВ

На зиду слика младића из војничких дана.
Густе црне косе, јасног погледа
и благог осмеха.
Загледан у будућност.

Испод слике, остарели отац у постељи,
из будућности, загледан у некадашњег себе .
Немоћан, за кревет прикован, румених образа,
сачуваног осмеха и духа, почиње причу...
О војсци, младићким данима, о логору,
смрти мајке и брата од глади,
о свом оцу који утеху налази у другој жени
и туђој деци,
о сусрету са најлепшом женом, о срећи
и вољеном коњу...

Сећа се песме коју ми је певао иако не уме
И почиње смех, очи се цакле...
Изненада стихови нестају, отац поново грли
тишину и гледа негде у даљину.

Кад га тргне питање посетиоца:
Јеси ли тио ти на слици?
Насмејан прошапуће:
Да, кад сам био жив!

И прича креће из почетка.

СТАРИ ОРАХ

Пред кућом орах стари стоји као краљ.
Раскошно одевен са крошњом као круном.
Својим гранама надвио приче, заштитио кров.
Свакој даљини је знак.

Време је његов сапутник, сведок свих ветрова и киша.
И дебелог хлада у коме детињство
протекло је без брига.

Посеци га, кажу, није добро да је орах испред куће.
А на његовој кори, странице књиге мог живота.
Испод крошње тог ораха и ја сам остарила
док сам сањала у његовој сени
гледајући облаке кроз крошњу, како негде лете.

Од младог изданка до крунисаног краља,
много се вина и ракије попило,
много причало и ткало.
Љубави су цветале, породице расле.

Њега првог угледам кад кући долазим
он ми најдуже маше кад одлазим.

Посеци га, кажу, накривио се, може да се сруши.
А он као мудри старац, војнички мирно стоји
чувар тајни, чувар успомена, прекрива време и олује.
И док газим по лишћу што просуо га је пред мене
као што се пред краља тепих простире,
оно шушти, игра се с ветром,

а мене страх погазити орахе,
чини ми се по детињству газим.

Зато, не тражите да га сечем.
Корење је дубоко у мом срцу.
Време га није покорило, остао је сам
у својој слави.
Кућа пред којом стоји, његова је данас.

Док је он у дворишту газда, сећања
сваког пролећа изнова олистају,
сваког лета цветају,
сваке јесени плодове дају.
Иако их лед зимом окује, живе заувек.

ГЕЈЗИР СУЗА

Додајем речи животу као боје платну
стварам своју причу која сеже до пукотина срца.

У загрљајима проналазим снагу,
да се издигнем из пепела и поновно засијам.

Ловим речи, као лептирице у пољима маште,
у плесу стихова, суптилних и ватрених.

Суочавам се с недостајањем,
док срце кроз мисли жудно путује.

Зов душе је мелодија која ме води,
Кроз вртлог емоција, кроз све што сам била.

Распламсава ватру која гори у мом бићу
у њеном зову чујем мелодију слободе.

Тихи шапат неба, део мене у свима,
трзај људског бића које се буди,
у потрази за оним што изневерена нада спречи.

Гејзир суза у очима дубоким,
као слана киша која храни моју душу.
претвара бол у песму искрену.

Рану као брош на грудима својим носим,
поносно показујући да издржала сам
све буре и олује.

НА КАПИЈИ БОЛА

Кроз кључаоницу туге и радости,
Вире тајне.
Од њих гране дрхте.
Хладна брава душу ми буди.
Стојим.

Коме махнути?

Преко пута кућа празна.
Лево, кућа празна.
Десно, човек сам.
Угашена светла или тмина срца?

Кроз лавиринте патње, тражим излаз.
На врховима прстију, дотичем лаж.
Испод бола крије се кључ,
и радост замирише.

Где ногом застати, коме руку пружити ?

На капији бола, трагови љубави песмом овековечени.

ЛАВИРИНТ

Кроз прозор душе, видим далеке хоризонте
тугом натопљене радости мирисне и давне.

Сањам о осмеху, о песми слободе
у здању бола и радости,
поглед се губи и враћа.

Душа путује кроз мрачне ходнике,
коради претешки, срце каменом обавијено.

У средишту, испод свега, сјајна искра,
расветљујући таму, пали очи безвољне.

За тренутак застанем, па кренем даље.
Срце ослобођено окова у царству овом,
где свака стаза сечена је дугим трњем.

У бетону изливено име моје.
Проналазим смер и водича поузданог.

Кроз лавиринт мисли, идеје лутају без станке,.

Сањања лете изнад обзора досежући небеса,
очи трагају за зраком радости и смеха.

Чујем очев глас, мелодију нежног звука.

ТЕБЕ МИ

*Шта ћеш имамо?
Само се мучиш.
Продај тио и реши се мука.*

Они не чују гласове које ја чујем
не виде слике које ја видим.
не осећају мирисе које ја осећам.

Глуви за откуцаје других срца.
Слепи за туђе мисли.
Камени за срца туђа.

Само их новац покреће
далеко од човека у себи.

Не знају да себе могу пронаћи
само у мислима сопственог облика,
сопственог огњишта.
На прагу испод кога су сви.
Пред иконом, „тебе ми“.

Постојао је неко ко ми је живот дао.

И прозори голи.
И подови пропали.
И кров прогледао.
Ал' орах и липа загрљени
гранама заштитили кућу
и дуго шапућу.